

Téma č. 6:

Volební právo

1. Před volbami do krajských zastupitelstev se občan A.N. se obrátil na soud, neboť obecní úřad nevyhověl jeho námitce na doplnění jeho jména do seznamu voličů. Argumentoval tím, že jeho způsobilost k právním úkonům je omezena, což podle obecního úřadu značí, že nemá volební právo, kdežto občan A.N. tvrdí, že volebního práva zbaven být nemůže. Odpovězte na otázky:

- a) podle kterého předpisu budete postupovat,
- b) který soud je příslušný,
- c) jaké možnosti obrany proti jeho rozhodnutí má A.N.,
- d) zda byl postup obecního úřadu správný,

2. Jaký je rozdíl mezi všeobecností a rovností volebního práva. Ukažte na příkladech ustanovení.

3. Která ustanovení zákona o volbách do Poslanecké sněmovny zajišťují rovnost volebního práva. Uveďte co nejvíce ustanovení a zdůvodněte jednotlivé aspekty.

4. Občan A. N. obdržel voličský průkaz 14 dnů před volbami. 10 dnů před volbami do Poslanecké sněmovny jej ztratil a požádal o vydání nového průkazu s odvoláním na § 6a zákona č. 247/1995 Sb. Obecní úřad však jeho žádost zamítl. Jak jako soudce posoudíte návrh občana na přezkoumání obecního úřadu?

5. Občan A. N. se obrátil na obecní úřad s upozorněním, že je v seznamu zapsán X. Y., který nemá volební právo. Obecní úřad to odmítl, neboť:

- a) A. N. nemá 18 let
- b) A. N. nemá bydliště v obci
- c) věc se přímo netýká A. N.

Posuďte argumentaci obecního úřadu.

6. Jste zaměstnancem pověřeného obecního úřadu v sídle volebního obvodu. Politická strana předložila přihlášku kandidáta k registraci pro senátní volby spolu s peticí podepsanou tisícem občanů. Jaké jsou nyní vaše úkoly a jaké obecního úřadu. Co když zjistíte, že všichni podepsaní jsou členové této politické strany. Podle jakých předpisů (konkrétní ustanovení) budete postupovat?

7. Náš občan žijící trvale v zahraničí se nachází v den voleb na území ČR. Jaké možnosti z toho pro něj vyplývají? Srovnajte jeho postavení s občany s trvalým pobytem v ČR.

8. Podle zákona o volbách do Parlamentu mohou vzniknout situace, kdy má nastoupit náhradník zvoleného poslance, ale nenastupuje. Posuďte tuto otázku z právního hlediska a pokuste se nalézt důvody pro to, aby nastoupit mohl nebo aby bylo uprázdněné místo obsazeno jiným způsobem.

9. Občan A.N. se obrátí se stížností na NSS. Napadl vydání osvědčení všem zvoleným kandidátům strany X, která ve volbách 19.-20.6.1998 v rámci republiky dosáhla 300 000 hlasů z celkového počtu 6 milionů odevzdaných hlasů. Podle názoru A.N. nemělo být vydáno ani jedno osvědčení, neboť může dokázat, že jeho dcera, která volila stranu X dne 19.6.1998:

- a) hlasovala veřejně,
- b) narodila se 20.6.1980,
- c) byla rozhodnutím soudu z 18.6.92 omezena ve způsobilosti k právním úkonům.

Posuďte možné postupy NS ČR. Jaké problémy musí řešit?

10. Za jakých podmínek se uplatní výsledky přednostního hlasování u strany X, pro kterou ve volebním kraji hlasovalo 121 623 voličů?

11. Jaký je z právního hlediska rozdíl mezi volební kaucí a příspěvkem na tisk úředních kandidátních listin.

14. Jaký je rozdíl ve volebních formulích:

- a) většinová a poměrné zastoupení,
- b) relativní většina a absolutní většina,
- c) volební dělitel a volební kvocient,
- d) volební kvocient a automatické volební číslo.

Jakou volební formuli ze všech možných vylučuje použít Ústava ČR a proč.

12. Demonstrujte na jednoduchém případě způsob výpočtu výsledku voleb do Poslanecké sněmovny a do obecního zastupitelstva. Uveďte jednotlivé kroky.

13. V jakých případech a proč může zasahovat Ústavní soud do volebních věcí? Jaké to může mít právní následky?

14. Nezvolený kandidát A politické strany X v senátních volbách napadl platnost volby kandidáta B. Posuďte, zda k takovému návrhu je aktivně legitimován a jaké má možnosti obrany.